

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN
LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot erkenning van producenten- en brancheorganisaties in de sector visserij- en aquacultuur en de uitbreiding van voorschriften en tot vaststelling van nadere regels voor het verlenen van opslagsteun door erkende producentenorganisaties
- Principiële goedkeuring

Samenvatting:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 betreffende de erkenning van producenten- en brancheorganisaties in de sector visserijproducten en de uitbreiding van voorschriften en tot vaststelling van nadere regels voor het verlenen van opslagsteun door erkende producentenorganisaties, voorziet in procedures en modaliteiten voor de oprichting en erkenning van producenten- en brancheorganisaties in visserijsector en voor de uitbreiding van de door deze organisaties getroffen maatregelen tot niet-aangeslotenen. Dit huidige besluit is beperkt tot de visserijsector.

Momenteel wordt vanuit de aquacultuursector de wens geuit om ook een producenten- (PO) of brancheorganisatie (BO) op te richten en deze te laten erkennen door de overheid. Dit kadert eveneens in de doelstellingen van de Gemeenschappelijke marktordening voor Visserij- en aquacultuurproducten.

Aangezien het aantal te maken wijzigingen hiervoor substantieel is, wordt er voor geopteerd om het huidige besluit op te heffen en te vervangen door een nieuw besluit.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/39 van 10 februari 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het besluit van de Vlaamse Regering van 24/11/2017 betreffende de erkenning van producenten- en brancheorganisaties in de sector visserijproducten en de uitbreiding van voorschriften en tot vaststelling van nadere regels voor het verlenen van opslagsteun door erkende producentenorganisaties, voorziet in procedures en modaliteiten voor de oprichting en erkenning van producenten- en brancheorganisaties in visserijsector en voor de uitbreiding van de door deze organisaties getroffen maatregelen tot niet-aangeslotenen.

Het huidige besluit is beperkt tot de visserijsector.

Momenteel wordt vanuit de aquacultuursector de wens geuit om ook een producenten- (PO) of brancheorganisatie (BO) op te richten en deze te laten erkennen door de overheid. Dit kadert eveneens in de doelstellingen van de Gemeenschappelijke marktordening voor Visserij- en aquacultuurproducten (Verordening (EU) Nr 1379/2013). De huidige Vlaamse regelgeving biedt momenteel geen mogelijkheid tot erkenning van een producentenorganisatie of brancheorganisatie in de aquacultuursector.

Een erkende producentenorganisatie of een erkende brancheorganisatie voor de aquacultuursector biedt meerdere voordelen:

- Ondersteunt de ketenwerking, wat vooral bij aquacultuur belangrijk is gelet op de kleinschaligheid en de verscheidenheid van de primaire sector;
- is een georganiseerd aanspreekpunt en gesprekspartner van de sector t.o.v. allerlei instantie zoals overheden (vb. VLAM, FAVV, ...);
- biedt een aantal voordelen voor het aanvragen van Europese subsidies ten voordele van de sector (vb. voor afzetmaatregelen of promotie). In concreto betekent dit een surplus van 25% t.o.v. 10% voor een gewone vereniging in de aquacultuursector, dit bovenop de standaardsubsidie van 25% Europese middelen (nu EFMZV, later EFMZVA) en 25% FIVA.
- geeft de mogelijkheid om, indien nodig, voor maatregelen door de producenten- of brancheorganisatie aan zijn leden opgelegd, bij de overheid een uitbreiding van discipline t.o.v. niet-leden aan te vragen. Met andere woorden, in het geval van een erkende producenten- of brancheorganisatie kan de organisatie, onder bepaalde voorwaarden, de overheid verzoeken de regels die door de producenten- of brancheorganisatie aan de leden opgelegd werden, algemeen bindend te verklaren t.o.v. niet-leden, actief in de deze sector;
- kan de positie van de Vlaamse spelers in Europees verband ondersteunen.

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse regering betreft de vervanging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017.

Naast het voorzien in de mogelijkheid tot het erkennen van producentenorganisaties en brancheorganisaties in de aquacultuursector en het vastleggen van een procedure voor de algemeen bindend verklaring van de door de producentenorganisatie of brancheorganisatie aan zijn

leden opgelegde regels, blijven de bestaande mechanismen behouden, soms met lichte verbetering van de tekst, precisering en aanpassing aan gewijzigde EU-regelgeving.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

In het eerste artikel worden een aantal definities omschreven. Daarbij wordt de definitie van “brancheorganisatie” gefinetuned en worden definities van “aquacultuur”, “Belgische deel van de Noordzee”, “marktdeelnemer” en “producentenorganisatie”, toegevoegd t.o.v. het te vervangen besluit van 24 november 2017.

Artikel 2

Artikel 2 omschrijft de erkenningsvoorwaarden van producentenorganisaties in de visserijsector. In vergelijking met het te vervangen besluit van 24 november 2017 wordt er nu toegevoegd dat het hier over een producentenorganisatie in de visserijsector gaat. De representativiteitsdrempel wordt een beetje aangepast geformuleerd.

Artikel 3

Dit artikel omschrijft de erkenningsvoorwaarden van producentenorganisaties in de aquacultuursector, wat tot nu toe nog niet bepaald was. In het belang van de sector streven we naar voldoende representativiteit.

Deze voorwaarden tot erkenning omvatten:

1. voldoen aan de voorwaarden tot erkenning en de minimumregels voor het intern functioneren, zoals vastgelegd in de marktordening (EU) nr. 1379/2013.
2. minimum drie stemgerechtigde leden tellen, waarbij elk stemgerechtigd lid beschikt over minimum een vestiging voor aquacultuurproductie in Vlaanderen of het Belgisch deel van de Noordzee.

Dit aantal werd bewust laag gehouden omdat het aantal aquacultuurbedrijven eerder beperkt is, zeker als men bedrijven die eenzelfde soort productie beoefenen voor ogen heeft. Het spreekt vanzelf dat een producentenorganisatie ook ondersteunende, niet-stemgerechtigde, leden kan hebben, die misschien geen echte aquacultuurproducenten zijn, maar toch nuttig zijn voor de werking van de producentenorganisatie;

De leden met stemrecht moeten effectieve aquacultuurbedrijven zijn. Hierbij wordt verondersteld dat een bedrijf effectief aquacultuurbedrijf is als het bij het FAVV geregistreerd staat als aquacultuur-of maricultuurbedrijf. Bovendien moeten de leden ook aan de definitie van een aquacultuurproducent uit de marktverordening (EU) nr. 1379/2013 voldoen, nl. een natuurlijke of rechtspersoon zijn die op het verkrijgen van aquacultuurproducten gerichte productiemiddelen exploiteert met het doel die producten op de markt te brengen.

Om te voldoen aan de vereiste van minimaal 3 stemgerechtigde leden, mogen deze leden geen verbonden ondernemingen van elkaar zijn in de zin van artikel 3, lid 3, van bijlage I van de verordening (EU) nr. 1388/2014 (Vrijstellingsverordening staatssteun visserij), om ervoor te zorgen dat men de aquacultuursector op voldoende diverse wijze vertegenwoordigt.

In principe gaat dit enkel over producten voor menselijke consumptie. Dus sierviskwekers die eventueel ook in de FAVV lijst staan zijn hierdoor dan uitgesloten als stemgerechtigd lid van een erkende aquacultuurproducentenorganisatie. Ook onderzoeks-of onderwijsinstellingen, zelfs bij erkenning door het FAVV, zijn uitgesloten als stemgerechtigd lid want zij zetten immers geen productiemiddelen in voor het verkrijgen van aquacultuurproducten met het doel deze op de markt te brengen.

3. Over voldoende representativiteit beschikken. Deze voldoende representativiteit wordt geacht bereikt te zijn als minimum de helft van de bedrijven in het Vlaamse Gewest of in het Belgische deel van de Noordzee actief in de productie van de soort of soorten aquacultuurproducten waar de producentenorganisatie voor staat, onder zijn aangesloten leden hebben en hier het bewijs van leveren. Een te erkennen producentenorganisatie kan bijgevolg representatief zijn voor aquacultuurproducten aan land, voor maricultuurproducten of voor beide of zelfs voor een of meerdere gespecialiseerde soorten.

Dit betekent dus dat een erkende producentenorganisatie aquacultuur zowel uit leden uit de landgebaseerde aquacultuursector als uit de mariene aquacultuursector kan bestaan en erkend kan worden als minimum de helft van de bedrijven aangesloten is. Maar er kan ook gekozen worden voor een aparte producentenorganisatie per soort of groep van soorten productie, voor zover er minimum drie stemgerechtigde leden zijn. Er werd gekozen om alle mogelijkheden open te laten. Dit laat ook ruimte voor twee aparte producentenorganisaties, enerzijds voor maricultuur en anderzijds voor aquacultuur aan land. Bij een aparte producentenorganisatie voor maricultuur moet deze bovendien uit minimum drie stemgerechtigde leden bestaan.

Artikel 4

In dit artikel wordt duidelijk aangegeven dat een producentenorganisatie bepaalde doelstellingen moet nastreven vastgelegd in de Europese regelgeving, dat men bepaalde maatregelen moet nemen die in dezelfde marktordening (EU) nr. 1379/2013 terug te vinden zijn.

Artikel 5

Artikel 5 neemt over wat er in artikel 3 van het te vervangen besluit van 24 november 2017 staat, maar ditmaal met de expliciete vermelding dat het gaat over de erkenning van brancheorganisaties in de visserijsector.

Artikel 6

Dit artikel omschrijft de erkenningsvoorwaarden van brancheorganisaties in de aquacultuursector, wat tot nu toe nog niet bepaald was.

Een van deze voorwaarden is dat de brancheorganisatie uit minstens 4 leden moet bestaan. Bijgevolg kan een brancheorganisatie met slechts één lid actief in de verwerking of de afzet van aquacultuurproducten, eveneens erkend worden.

De leden moeten beschikken over voldoende representativiteit. Deze voldoende representativiteit van een brancheorganisatie wordt geacht bereikt te zijn als ze bestaat uit volgende marktdeelnemers:

1. minimaal drie producenten waarvan de representativiteit dezelfde is als voor de erkenning van een producentenorganisatie, eventueel vertegenwoordigd door een producentenorganisatie (aquacultuur- en maricultuurproducenten kunnen dus rechtstreeks lid zijn van de brancheorganisatie of onrechtstreeks via een producentenorganisatie die aan de voorwaarden voor erkenning voldoet);
2. marktdeelnemers die voldoende representatief zijn voor ofwel de verwerkingsactiviteit, ofwel de afzetactiviteit, ofwel voor beide, in voorkomend geval vertegenwoordigd door hun overkoepelende organisatie.

Voldoende representativiteit voor de verwerkings- of de afzetactiviteit wordt geacht te zijn bereikt als ten behoeve van de bevoegde autoriteit wordt aangetoond dat die activiteit een significant deel van het door de leden-producenten van de brancheorganisatie in België verhandelde deel van hun productie dat ze niet zelf verwerken of commercialiseren, vertegenwoordigen.

Om te voldoen aan de vereiste van minimaal 4 leden, mogen deze leden geen verbonden ondernemingen van elkaar zijn.

Artikel 7

Net zoals in artikel 4 bij de producentorganisaties, wordt hier ook aangegeven dat een brancheorganisatie bepaalde doelstellingen moet nastreven vastgelegd in de Europese regelgeving en dat men bepaalde maatregelen moet nemen die in dezelfde marktordening (EU) nr. 1379/2013 terug te vinden zijn.

Artikel 8

In artikel 8 wordt benadrukt dat producentenorganisaties en brancheorganisaties steeds niet-stemgerechtigde leden kunnen aanvaarden welke de doelstellingen van de producenten- of brancheorganisatie ondersteunen en die zich aan de regels van de organisatie onderwerpen zonder daarbij over de kwalificaties te beschikken om volwaardig stemgerechtigd lid ter worden (vb. onderzoeksinstellingen of toeleveranciers).

Deze worden niet meegerekend voor het berekenen van het minimaal aantal leden zoals bepaald in artikel 3 en artikel 6.

In dit artikel wordt nog uitdrukkelijk vermeld dat een producentenorganisatie of een brancheorganisatie kan erkend worden voor zowel de visserij- als de aquacultuursector.

Artikel 9

Dit artikel herneemt wat er in artikel 4 van het te vervangen besluit van 24 november 2017 staat. Er wordt daarbij toegevoegd dat indien een lid van een brancheorganisatie een overkoepelende organisatie is, de leden van deze overkoepelende organisatie in de aanvraag dienen geïdentificeerd te worden. Dit kan blijken uit de statuten of uit andere bewijskrachtige documenten.

Artikel 10

Dit artikel neemt over wat er in artikel 5 van het te vervangen besluit van 24 november 2017 staat, zonder inhoudelijke wijziging.

Artikel 11

In dit artikel wordt omschreven dat een erkende producentenorganisatie in de visserijsector onder bepaalde voorwaarden bij de bevoegde entiteit een aanvraag kan indienen om voorschriften bindend te verklaren voor producenten die niet bij de organisatie zijn aangesloten.

Dit artikel herneemt deels wat er in artikel 6 van het te vervangen besluit van 24 november 2017 staat. Een ander deel vinden we terug in artikel 13 van dit besluit.

Artikel 12

Artikel 12 omschrijft naar analogie de inhoud van artikel 11, maar dan toegepast op een erkende producentenorganisatie in de aquacultuursector.

De vertegenwoordigingsvereiste van de aanvragende producentenorganisatie wordt anders vastgelegd, nl. het aandeel van de leden voor een soort of groep van soorten aquacultuur- of maricultuurproducten waarvoor uitbreiding van discipline wordt gevraagd, moet minstens 40% bedragen van de totale productie in het Vlaamse Gewest of in het Belgische deel van de Noordzee. Dan kan die producentenorganisatie die ten minste een jaar moet bestaan, bij de overheid verzoeken om de interne voorschriften met betrekking tot die soort of groep van soorten, algemeen bindend te verklaren, ook voor producenten die niet bij de producentenorganisatie in kwestie aangesloten zijn.

Artikel 13

In dit artikel staat dat de minister binnen de drie maanden een beslissing neemt na het ontvangen van een aanvraag als vermeld in artikel 11 of 12 van dit besluit. De minister bepaalt hierbij de duurtijd van de algemeenverbindendverklaring. Na afloop van deze termijn, kan ze stilzwijgend verlengd worden.

Dit staat op dezelfde manier vermeld in artikel 6 van het te vervangen besluit van 24 november 2017.

Artikel 14

In dit artikel wordt omschreven dat een erkende brancheorganisatie in de visserijsector onder bepaalde voorwaarden bij de bevoegde entiteit een aanvraag kan indienen om voorschriften bindend te verklaren voor niet-leden.

Dit artikel herneemt deels wat er in artikel 7 van het te vervangen besluit van 24 november 2017 staat. Een ander deel vinden we terug in artikel 16 van dit besluit.

Artikel 15

Artikel 12 omschrijft naar analogie de inhoud van artikel 11, maar dan toegepast op een erkende brancheorganisatie in de aquacultuursector.

Artikel 16

In dit artikel staat dat de minister binnen de drie maanden een beslissing neemt na het ontvangen van een aanvraag als vermeld in artikel 14 of 15 van dit besluit, waarna interne voorschriften algemeen al dan niet bindend kunnen verklaard worden, ook voor marktdeelnemers die niet bij de brancheorganisatie in kwestie aangesloten zijn.

Dit staat op analoge manier vermeld in artikel 7 van het te vervangen besluit van 24 november 2017.

Artikel 17

Als de erkende producenten- of brancheorganisatie niet langer representatief is of de erkenning heeft verloren, kan de minister de algemeenverbindendverklaring opheffen.

Dit wordt overgenomen van artikel 8 van het te vervangen besluit van 24 november 2017.

Artikel 18 – artikel 19 – artikel 20

Deze artikelen gaan over de financiële bijdragen van de niet-leden. Deze bepalingen worden ongewijzigd overgenomen van de artikelen 9, 10 en 11 van het te vervangen besluit van 24 november 2017.

Artikel 21

Dit artikel gaat over de informatie die een producenten- of brancheorganisatie moet kunnen voorleggen aan de bevoegde entiteit. Dit wordt ongewijzigd overgenomen van artikel 12 van het te vervangen besluit van 24 november 2017.

Artikel 22

In dit artikel wordt aan de minister de mogelijkheid geboden om een opslagregeling voor visserijproducten uit te werken. Dit artikel herneemt de inhoud van artikel 13 van het te vervangen besluit van 24 november 2017. De verwijzing naar de vroegere EFMZV-verordening wordt aangepast aan de nieuwe verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur.

Artikel 23

Dit artikel gaat over het goedkeuren van het productie- en marketingplan en de jaarverslagen. Dit blijft ongewijzigd t.o.v. artikel 14 van het te vervangen besluit van 24 november 2017.

Artikel 24

In deze slotbepaling wordt het te vervangen besluit van 24 november 2017 opgeheven.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is een beperkte impact op hoe het EFMZVA- en FIVA-budget wordt verdeeld. Het is namelijk zo dat verenigingen in de visserij- en aquacultuursector (waaronder niet-erkende producentenorganisaties en niet-erkende brancheorganisaties behoren) tot 60% steun vanuit FIVA en EFMZVA kunnen krijgen voor sommige door hen uitgevoerde projecten. Voor producentenorganisaties en brancheorganisaties die erkend worden op basis van dit besluit ligt het maximum op 75%.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 12 april 2022, mits voldaan wordt aan de voorwaarde dat het benodigde budget dat dit met zich zou kunnen meebrengen dient opgevangen te worden binnen de beschikbare kredieten, gaat als bijlage 2.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 14 april 2022

B. ESR-TOETS

Het ontwerp van besluit heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring door de Vlaamse overheid, wordt het advies aangevraagd van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij. Daarna zal het ontwerp van besluit ook voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot erkenning van producenten- en brancheorganisaties in de sector visserij en aquacultuur en de uitbreiding van voorschriften en tot vaststelling van nadere regels voor het verlenen van opslagsteun door erkende producentenorganisaties;
- 2° de Vlaamse minister Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten:
  - over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
  - over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van het voornoemde ontwerp van besluit.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering
De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS